

Wisselende effectiviteit gewasbescherming tegen virus in lelie:

Maarten de Kock, Miriam Lemmers, Annette Bulle & Hans Kok
e-mail: maarten.dekock@wur.nl

Onderzoeksvraag

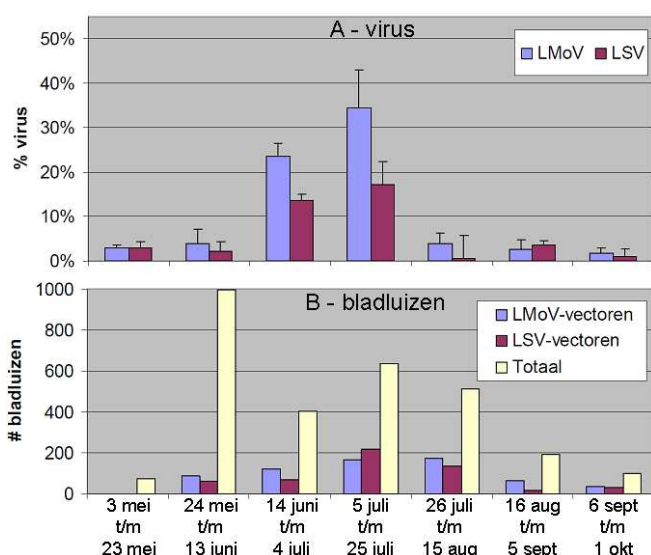
Met een frequente toepassing van minerale olie en pyrethroïden is verspreiding van Leliemozaïekvirus (LMOv) en Leliesymptoomloosvirus (LSV) door bladluizen redelijk goed onder controle te houden. Partijen met hoge percentages virus komen nog steeds voor en in 2009 werd een toename van LMOv gezien. Onderzoek richt zich op:

- Het verhogen van de effectiviteit van de huidige strategie voor gewasbescherming tegen virus-overdracht door bladluizen
- Het verlagen van het middelengebruik tijdens een volledig teeltseizoen.

Om deze doelstellingen te bereiken, zijn in 2010 de zwakke plekken in de gewasbescherming in kaart gebracht.

Onderzoek 2010

De mate van virusverspreiding is gedurende driewekelijkse periodes bepaald. Het gewas werd wekelijks bespoten met 6.25 l/ha Olie-H en 0.4 l/ha Somicidin (standaard toepassing). De mate van virusverspreiding is vergeleken met de bladluizendruk en weersomstandigheden.

Figuur 1. (A) Mate van virusverspreiding per 3-weekse periodes gedurende de teelt van lelie (teeltjaar 2010). Het gewas werd wekelijks bespoten met Olie-H en Somicidin. **(B)** Aantal gevangen bladluisoorten (incl. aantal bladluizen die specifiek LMOv en LSV kunnen verspreiden).

Wisselende effectiviteit gewasbescherming

- **Tot en met half juni** heeft er weinig virusverspreiding plaatsgevonden. Bladluizen waren met name eind mei en begin juni in zeer grote aantallen aanwezig. De gewasbescherming is in deze periode effectief.
- Van **half juni tot begin juli** vond er veel virusverspreiding plaats. Ondanks een lagere bladluizendruk dan de weken daarvoor, was de gewasbescherming onvoldoende effectief. Een periode met warme dagen met veel zon was typerend voor deze periode.
- **Half juli** vond er veel virusverspreiding plaats. De bladluizendruk was hoger dan de periode daarvoor. Enkele warme dagen en dagen met intensieve neerslag waren typerend voor deze periode.
- Ondanks relatief hoge temperaturen, relatief veel neerslag, en voldoende bladluizendruk was de gewasbescherming **begin augustus** voldoende effectief.
- Vanaf **half augustus t/m het einde van de teelt** is er nauwelijks virustoename. De gewasbescherming is deze weken voldoende effectief.

Figuur 2. Minimaal 14 bladluisoorten kunnen LMOv en LSV verspreiden. Alleen gevleugelde bladluizen brengen virus van plant naar plant.

Onderzoek 2011

- Effectievere combinaties van middelen tijdens warme en regenachtige dagen:
  - Frequentie van bespuiting?
  - Andere middelen, waaronder luisdoders?
- Is een reductie in middelen mogelijk tijdens periode wanneer huidige gewasbescherming voldoende bescherming biedt?